

SÁRISÁPI HÍRMONDÓ

ŠARIŠÁPSKE
SPRÁVY

18. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

2014. ÁPRILIS

Istenhez emelt emberként örökké élni

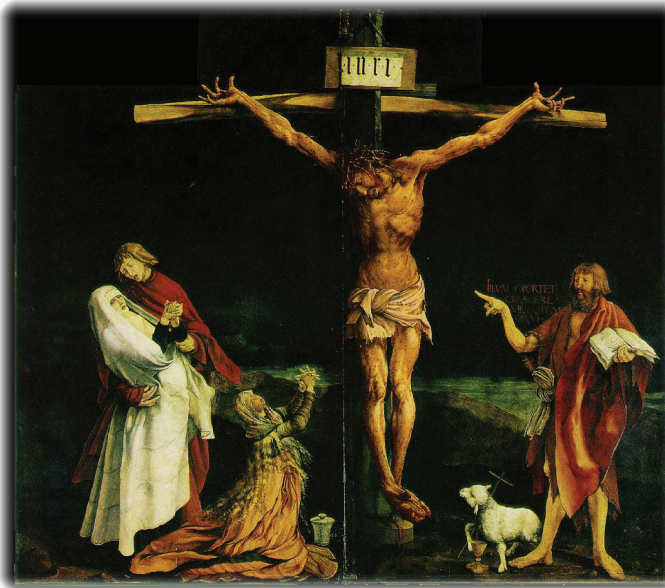
Húsvét ünnepével kapcsolatban oly sok minden kavardik a fejünkben: feltámadás, keresztény ünnep, húsvéti tojás, örök élet, frissesség, lendület, tavasz kezdete és még sorolhatnám. Az utca emberét is megkérdezve arról, hogy mi a húsvét, mi az ünnep lényege, egészen sokféle és sokszor elképesztő válaszokat kaphatunk.

Nekünk, keresztényeknek a húsvét elsősorban Jézus Krisztus feltámadásának emlékezete és annak tudata, hogy mi is az örök életre vagyunk rendelve. Jézus húsvéti története karácsonykor kezdődött, hiszen azért született meg és jött el Betlehembe, hogy földi élete végén halálával és feltámadásával tanúsodjon az Atya szeretetéről. Erről a gondoskodásról beszél Gisbert Greshake híres teológus: van egy nagyon szép modellje, mellyel a feltámadást szorosan összekapcsolja Jézus születésével, és kézzelfoghatóbbá teszi számunkra. Azt mondja, hogy az emberiség olyan, mint egy nagy selyemtakaró a világban. Isten úgy teremtette, hogy az emberek a selyemszálak, melyek összefonva alkotják ezt a takarót. Amikor karácsonykor Jézus megszületett, akkor Isten beleszótta önmagát az emberiség nagy takarójába. Amikor Jézus feltámadt, akkor Isten ezt a nagy takarót ezen a szalon magához emelte.

Jézus feltámadása azt jelenti számunkra, hogy életünknek lett végre értelme: a mindennapos küzdelem, a földi létért vívott harc és verejték az Istenben kap végső jutalmat. Jézus feltámadása előrevetíti a mi feltámadásunkat és örök életünket. Istenhez emelt emberek vagyunk tehát.

Ezt az örök életet az emberiség mindig is meg akarta szerezni. A Kr. e. harmadik évezred mezopotámiai irodalmából fennmaradt híres Gilgames-eposz történetében megismerkedhetünk egy királlyal, akit félistenként tisztelték. Gilgames kalandos útja során keresi az örök élet titkát. Ezért felkeresi ősapját, Utnapistit, hogy megtudja tőle, mi is ez a titok. Hat nap és hét éjjel kell virrasztania - ő azon-

ban nem tudta kiállni a próbát, elaludt. Sikertelen keresése után be kellett látnia, hogy a halhatatlanság az ember számára elérhetetlen.

lan, mert ő is egy a teremtmények közül. Ám teremtője az Isten, mégis kiemeli a teremtett világból. "Saját képére és hasonlatosságára" (Ter 1,26) teremtette, örök halhatatlanságot szánt neki. Az Isten annyira tisztelte az embert, hogy kezébe adta a döntést: akar-e élni az örök élet lehetőségével. Az ősbűn által azonban úgy tűnt, Isten terve megghiúsult. Sokan még ma is visszautasítják ezt az ajándékot: bűnök, Istentagadás, önző életmód stb. Ám ezek a rossz döntések nem helyrehozhatatlanok. Isten tényleg szereti alkotását és felkínálja az újrakezdés lehetőségét. Jézus Krisztus eljövetele, halála és feltámadása által megváltotta az embert az örök haláltól. Megmutatta, hogy mit szán nekünk: az ő valódi közelségét és valódi örök életet.

Ezt a feltámadást tapasztalhatjuk meg már itt életünkben: megszabadulunk egy rossz szokástól, megszabadulunk a megátalkodottságtól, szenvedéstől. Ha megpróbálunk hittel szemlélni és cselekedni ebben a világban, már most megtapasztalhatjuk azt, hogy értelmet nyer minden cselekedetünk. Istenhez emelt emberhez méltón élni itt a világban, hogy aztán lelki emelkedésünknek a földi halál se szabjon gátat.

Lukács József
plébános

Tisztelt Sárisápiak!

Az elmúlt napokban egy baráti társasággal elindultunk kirándulni a Sápi-erdőbe. Gyönyörű verőfényes szombat délután volt, s az egész határ csodálatos színekben pompázott. Kinyíltak a virágok, virágozni kezdtek a fák, zöldellt a vetés, a száraz fű is zöld színre váltott. Ez a szép hétvége mindannyiunkat örömmel töltött el, de az örömünkbe sajnos ürmös is vegyült. Ahogy haladtunk a Törött-hegy felé vezető úton, egyre több lemetezett ágakból, szőlővenyigékből álló kupacokat találtunk az út mindkét oldalán, s ahogy a Sápi-erdő felé vezető útelágazáshoz értünk nagyon szomorú látvány fogadott bennünket. Az úttól kb. 30-40 m-re egy illegális szemétkupacra bukkantunk, ahova „egyesek” a kommunális szemetüket helyezik el, ahelyett, hogy minden héten csütörtökön kiraknák a házuk elé. Az elmúlt évben ugyanerről a helyről lelkes helybéli önkéntesek segítségével 50-60 zsák szemetet szállítottunk el, megszüntetve az illegális lerakót. Sajnos a jó példa nem volt ragadós, pedig mindent elkövetünk annak érdekében, hogy a szemét minden formája a megfelelő helyre kerüljön. Az idei évtől bevezetésre került a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés, ami szintén a lakosság számára teremt kedvező feltételeket a szelektív hulladékgyűjtés kapcsán.

Felmerült, hogy egy darab szelektív hulladékgyűjtő szigetet állítsunk vissza a faluközpontba, ahol az üvegeket is

elhelyezhetjük. Ennek kapcsán folytatódnak a tárgyalások a szolgáltatóval, s még ebben a hónapban újra lehetőség lesz itt is a szelektív hulladékok elhelyezésére.

A községgazdálkodás dolgozói tavasztól-őszig elszállítják a kerti hulladékokat, a fanyesedékeket a falu egész területéről, ezért érthetetlen számomra, hogy miért kell kivinni a határba ezeket a szerves hulladékokat,

melyek megsemmisítésére (komposztálás, elégetés, elszállítás stb.) több alternatív megoldás és lehetőség is kínálkozik.

Kérem a lakosság hathatós segítségét és támogatását az illegális hulladéklerakások megakadályozásában, valamint a már kialakított illegális lerakók megszüntetésében.

Védjük és óvjuk a környezetünket, ne engedjük, hogy néhány ember tönkretegye mindazt a munkát, melyet községünk tisztántartása és szépítése érdekében végeztünk.

Tájékoztatom lakóinkat, hogy a zöldhulladék elszállítását kizárólag minden hónap első és harmadik keddjén végzi a polgármesteri hivatal. A hét többi munkanapján egyéb feladatot végeznek a községgazdálkodás dolgozói, ezért nyomatékkal kérem, csak ezeken a napokon tegyék ki a zöldhulladékot.

*Kollár Károly
polgármester*

Centenárium

1914. július 28-án (a szarajevói merénylet után pontosan egy hónappal) az Osztrák-Magyar Monarchia, miután követeléseire nem kapott kielégítő választ, hadban állónak tekintette magát Szerbiával. Másnap I. Ferenc József Ő császári és királyi felsége kiadta manifesztumát, melynek egyik utolsó mondata a híres: „Mindent megfontoltam, mindent meggondoltam.” Arra azonban nem gondolhatott, hogy az ezután következő hadüzenetek sora lángba borítja Európát és a világot.

A mozgósítás során száznál több sárisápi fiatal férfi került a közös hadseregbe vagy a honvéd ezredbe. A többséget besorozták, de voltak önkéntesek is. Nagyobb számban az esztergomi császári és királyi 26. gyalogezredben és a nyitrai magyar királyi 14. honvéd gyalogezredben szolgáltak, néhányan pedig a 7. és 9. honvéd huszárezredben, a magyar királyi 307. honvéd gyalogezredben és a császári és királyi 82. székely gyalogezredben.

A mi katonáink megjárták a szerb, a galíciai, a bukovinai, az olasz és francia csatateret. Volt, aki többet is. Már 1914. augusztus 24-én elesett közülük az első, akit később sokan követtek. Az 1942 decemberében felavatott I. világháborús hősi emlékmű 54 nevet sorol fel. A legtöbben a csataterén lelték halálukat. Tudomásom szerint ketten kórházban haltak meg (Morvaféhertemplom, tartalékkórház és Esztergom), és legalább hárman fogságban. Egy katonát eltűntnek nyilvánítottak. Az anyakönyvek szerint volt, akinek halálhírért csak 1943-

ban erősítették meg hivatalosan. Kutatásom során találtam olyan áldozatokat, akik neve nem szerepel az emlékművön. Természetesen ezek az adatok a jelenlegi körülbelül 40%-os feldolgozottságot mutatják.

A túlélők közül hatan rokkantan tértek haza. Akik a hadifogságból szabadultak, sokszor kalandos utat jártak be. Az akkori oroszországi polgárháborús helyzet miatt a szibériai „kriegsgefangenek” kelet felé vették az útjukat, át Mandzsúrián, majd jött a hosszú hajóút az Indiai-óceánon, Vörös-tengeren, Szuezi-csatornán, Földközi-tengeren az Adriáig.

Az 1920-21-ben vagy később hazatérők némelyike, először pillanthatta meg 6-7 éves gyermekét. A gyerekek addig csak anyjuk, nagyszüleik elbeszéléséből ismerhették apjukat. Ők voltak a szerencsések, mert az apa hazajött.

Nyáron lesz száz éve, hogy a községünk fiait elragadta a háború. Jó lenne, ha egy kiállítással méltó módon emlékezhettünk hőseinkre.

Ezért kérem, aki segíteni tud tárgyi emlékek, családi történetek, fotók, tábori levelezőlapok, egyéb dokumentumok felkutatásában, és rendelkezésre bocsátásában, jelezze az iskola telefonszámán: 33/518-323.

A begyűjtött anyagokról listát készítünk. A papíralapú dokumentumokat digitalizáljuk, az eredetit visszaadjuk tulajdonosának. A tárgyi emlékeket a kiállítás után juttatjuk vissza.

Köszönet azoknak, akik eddig segítettek ezt a munkát és azoknak is, akik ezután fognak.

Csicsmann János

Tisztelt Sárísápi Lakosok!

Tóthné Putz Erika vagyok, 2014. január 13. napjától Sárísáp község jegyzője. Csolnokról származom, 1983-tól Dágon lakom. 1987. február 16. napjától 2012. december 31-ig Dág község Önkormányzatánál dolgoztam, majd a járási hivatalok megalakulásával az Esztergomi Törzshivatal hatósági ügyintézője lettem.

Pályafutásom során alkalmam nyílt végigjárni a köztisztviselői ranglétrát. A kor elvárásainak megfelelően folyamatosan továbbképeztem magam, a szociálpedagógusi diplomám mellé igazgatásszervezői végzettséget szereztem.

Feladataim főként igazgatási, és hatósági feladatokat voltak.

Egy község életében a jegyzőhöz gyakran fordulnak az emberek ügyes-bajos dolgaikkal, mely sajátosságot meglátásom szerint értékékként szükséges kezelni.

A jelenlegi jogszabályalkotás „dömpingben” igyekezni kell a leg-

optimálisabb megoldást megtalálni a jogszabályok keretein belül.

Céлом a felelősségteljes, becsületes és lelkiismeretes hivatali munka - kiemelve a szakmaiságot, elősegítve ezzel a jogszerűséget és jogbiztonságot. Az eltelt néhány hónap tapasztalatai számomra azt mutatják, hogy kollégáim nagy türelemmel, kitartással, empátiás készséggel végzik a feladataikat.

Büszke vagyok arra, hogy Sárísáp község jegyzője lehetek! Szakmai tapasztalataimat kamatoztatva igyekszem segíteni az itt élők mindennapjait. Azon leszek, hogy a település fejlődését elősegítsem, Sárísáp község érdekeit szolgáljam, a lakosság bizalommal fordulhasson hozzám.

Az ünnep közeledtével minden kedves olvasónak szép ünnepet, jó pihenést kívánok!

*Tóthné Putz Erika
jegyző*

Schummel Tamás

a Kertbarátok és Borbarátok Egyesületének elnöke

Schummel Tamást, Annavölgy és Sárísáp Kertbarátainak és Borbarátóinak Egyesületi elnökét kérdeztem származásáról, aktív éveiben bejárt szakmai karrierjéről, valamint a nyugdíjas éveken meglelt közéleti elfoglaltságáról.

Tamás bácsi a Somogy megyei Mernyén született, édesapja - aki a Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Akadémián szerzett diplomát - itt tudott elhelyezkedni egy piarista birtokon. Két éves koráig itt élt a család, majd visszakérültek Magyaróvárra, ahol édesapja a helyi tejüzem termelési vezetője lett. Ebben az időben országszerte különböző mezőgazdasági kutatóintézetek alakultak. Magyaróváron egy növénynemesítéssel foglalkozó intézetet hoztak létre, itt dolgozott édesapja kutatóként, majd a Mezőgazdasági Akadémia oktatója lett. Szakterülete a rét és a legelő művelése volt. Így Tamás bácsi és öccse is szinte az anyatejjel szívhatta magába a mezőgazdaság szeretetét, és mindketten ilyen irányban tanultak tovább. A csak nevében új Mosonmagyaróvári Agrártudományi Főiskolán, ahol mindketten tanulmányaikat folytatták, édesapjuknál is vizsgáznuk kellett, amely elég kellemetlen élmény volt számukra. A tanulmányok után egy féléves gyakorlati képzés, majd államvizsga következett és közben társadalmi ösztöndíjat szerzett a Sopronhorpácsi Répanemesítő Intézetbe. Mivel abban az időben átszervezték a kutatóintézeteket, lehetősége volt választani - ott marad vagy vált. Az akkori sárísápi

TSZ elnöke, Farnadi Mihály éppen ezidőtájt végezte levelezőn a Magyaróvári Főiskolát, Tamás édesapja is tanította, aki a Növénytermesztési Tanszék tanszékvezető helyettese volt. Farnadi Mihály több frissen végzett szakemberrel együtt Tamás bácsit is a sárísápi TSZ-be csábította.

1970. január 1-én kezdett Sárísápon gyakornokként, ekkor 22 éves volt, majd 1972-ben nevezték ki kerületvezetőnek Csolnokon. Három település Csolnok, Dág és Sárísáp állattenyésztési és növénytermesztési ágazata tartozott hozzá. Erre az időszakra datálódik egy emlékezetes száj-és körömfájás járvány, amely megtizedelte az állatállományt. Tamás bácsi elmondta, hogy 3 hónapig bizony be voltak zárva az únyi majorba, nem hagyhatták el a területet. Havas telek voltak akkoriban, könnyen észre lehetett volna venni, ha valaki engedély nélkül távozik a majorból. Végül sikerült megfékezni a járványt, de rengeteg állatot kényszervágásra kellett ítélni. Számos nehéz elléses és egyéb problémás eset kötődik ehhez az időszakhoz, ahol Tamás bácsi az anatómiában tanult ismereteit hasznosíthatta.

1975-ben a pilismaróti Lenin útja MGTSZ-t a sárísápi TSZ-hez csatolták. Politikai döntés állt a háttérben, de a TSZ állami segítséggel valóban elbírta a Pilismaróttal való egyesítést.

1976-ban Tamás bácsit főállattenyésztőnek nevezték ki. Rozmán László volt a növénytermesztésért felelős termelési igazgató, az ő távollétében helyettesként Tamás bácsi a növénytermesztésért és az állattenyésztésért is felelt. Ugyanebben az évben házasodott össze Haracska Magdolnával. Két fiúgyermekük született, Tamás 1977-ben, majd Zsolt 1980-ban.

A rendszerváltás után 1991-ben Farnadi Mihály kezdeményezte, hogy Pilismarót ismét váljon le a sárísápi TSZ-ről. Több okból is ésszerűnek tűnt ez az indítvány, egyrészt a rendszerváltás után megszűntek a haditechnikai megrendelések, másrészt a nagyobb távolságok miatt sem volt praktikus a mezőgazdasági termelés a két telephely között. A közgyűlés megszavazta a szétválást és ezt követően a sárísápi TSZ-ben is elnökválasztásra került sor. Miután Tamás bácsit ismerték a környékbeli településeken, hisz az előző időszakban szinte mindenhol bizonyította rátermettségét, szaktudását, így elnyerte a közgyűlés bizalmát és megválasztották TSZ elnöknek. A TSZ később részvénytársasággá alakult. A következő

években el kellett adni a faluban lévő „NYÁK”-üzemet, mivel megszűntek a megrendelések - egy német vevő vitte tovább a vállalkozást. Erre az időszakra nehéz szívvel emlékszik vissza, állítása szerint egy év alatt teljesen megőszült a döntések súlya miatt. Később a Gyermely Zrt. a tulajdonosoktól kezdte felvásárolni a részvényeket, többségi tulajdont szerzett és ez jelentette aztán a sárisápi TSZ végét.

Tamás bácsi ekkor, 2001-ben lényegében utcára került. Hiába szeretett volna munkába állni, nem tudott elhelyezkedni a szakmájában. A kétségbeesés időszaka volt ez számára, és még egy agyi infarktus is súlyosította a helyzetét. Rokkant nyugdíjas lett és az öregségi nyugdíj eléréséig így is maradt.

Nyugdíjas évei alatt sem szűnt meg aktív lenni. A helyi kertbarát kör kirándulásain és egyéb rendezvényein már akkoriban is szívesen részt vett, segítséget nyújtott a borversenyek okleveleinek szerkesztésében. 2005-ben Haracska Ferenc polgármester az ő segítségét kérte a falunapi terménykiállítás megszervezésében,

amelyet már néhány éve a Kertbarát Kör szervezett. Friedrich József kertbarát kör elnök lemondott posztjáról és a sikeres terménykiállítás lebonyolítása után a polgármester meggyőzte, hogy vállalja el a csapat vezetését. Remélte, hogy a korábbi években szerzett kapcsolatai révén el tudja magát fogadtatnia tagokkal. Szerette volna megreformálni a Kertbarát Kört, mert az volt a tapasztalata, hogy leginkább a pénztelenség korlátozza be a lehetőségeket. A polgármester támogatásával egyesületé alakultak és ezáltal néhány év múlva megnyíltak a pályázati lehetőségek a civil szervezet előtt. A falu lakói tapasztalhatják, hogy a Kertbarátok és Borbarátnők Egyesülete az egyik legaktívabb civil szervezet a faluban és ebben elvitathatatlan érdemei vannak Tamás bácsinak. Lelkesedését, alaposágát, kitartását, szakmai tudását mindannyian nagyra értékeljük és reméljük, hogy még sokáig tevékenyen részt vesz az egyesület irányításában. Ehhez kívánok neki jó egészséget mindannyiunk nevében.

Jurásekne Pfluger Éva

Papp Vilmos, Vili bácsi és felesége Babszi néni a Köztársaság utcában laknak. Budapestről költöztek ide.

- Hogyan kerültek Sárisápra?

- 1982-ben barátaink tanácsára földet béreltünk a dági önkormányzattól, melyet később megvásároltunk. Eleinte évente kétszer-háromszor jártunk erre, majd egyre gyakrabban mozdultunk ki a főváros zajos forgatagából a nyugalom szigetére. Apránként felépítettünk egy nomád birtokot, ahol sem víz, sem villany nincs. Nyári időszakban minden hétvégét itt töltöttünk. Előfordult, hogy „kéretlen látogatók” is jártak a birtokon, így a rongálást a megfelelő eszközök beszerzésével kellett kijavítanom, ezeket Sárisápon tudtam megvenni.

10 évvel ezelőtt, amikor a feleségem Babszi nyugdíjba ment, elhatároztuk, hogy a környéken szeretnénk letelepedni. Több helyen jártunk, (Epöl, Szomor, Úny, Dág) de én valahogy Sárisáphoz ragaszkodtam. Sikerült megtalálni ezt a házat, amelyben azóta is boldogan élünk.

- A családról is ejthetünk néhány szót?

Lassan 52 éve, hogy megismerkedtünk egymással az UTE atlétika pályáján. Mindketten NB I-es játékosok voltunk, én a Bp. Honvédban vízilabdáztam, előtte válogatott úszó voltam. Babszi a BKV Előrében kosárlabdázott. 1964-ben összeházasodtunk, idén ünnepeljük aranylakodalmunkat. Az 50 éves házassági évfordulónk alkalmából egyházi esküvőt tartottunk 2014. március 29-én az esztergomi Bazilikában. Tanúnk a két fiunk volt. Ők családosak, három aranyos lányunokánk van tőlük. Életünkben sportoltunk, dolgoztunk, tanultunk,

Velünk élnek.....

„Az élet, kedvesem, teljesség. Az élet, hogy egy férfi és egy nő találkoznak, mert összeillenek, mert olyan közük van egymáshoz, mint az esőnek a tengerhez, egyik mindig visszahull a másikba, alkotják egymást, egyik feltétele a másiknak.

Ebből a teljességből lesz valami, ami összhang, s ez az élet,”

/Márai Sándor/

legjobb tudásunk szerint neveltük fel gyerekeinket. Én katonatiszt voltam, Babszi ügyvitelszervezőként, majd számítástechnikai rendszerszervezőként dolgozott. Mindketten felelősségteljes munkát végeztünk.

A versenyszerű sportolás befejezése után hosszú évekig a Budapesti Honvéd vízilabdacsapat utánpótlásának edzője voltam. Nálam tanult vízilabdázni Stieber Mercedesz vagy Ákos (Kovács Ákos zeneszerző, énekes). Az edzői munkámat 1991-ben egy hajnali rosszullét -infarktus- szakította félbe, tovább a Honvédségnél sem dolgozhattam. Mindez döntően befolyásolta a család életét.

Azt sajnáljuk, hogy nem hamarabb döntöttük el, hogy vidékre költözünk, akkor aktívabban tudtunk volna a község életében részt venni.

Nagyon köszönöm, hogy megosztották velünk életük eseményeit. Jó egészséget és még sok boldogságban együtt töltött évet kívánok.

Vargáné Urbanics Mária

Teljes élet fogyatékkal beszélgetés Mali Attilával és feleségével, Andreával

A Mali család itt él a faluban, Attila, felesége Andrea és a gyerekek. Attila felnőtt fejjel sok mindenen átment. Gyermek-kora óta tartó cukorbetegség miatt fiatalon elvesztette látását és ezzel egyidőben az egész élete megváltozott. Tudta, új életet kell kezdenie, de már egészen másként. Komoly gondolkodásmódja, látóként szerzett élettapasztalata és akaraterje sokszor átsegítette a legnehezebb időkön is, de mégsem volt teljes az élete. Hosszú évekig egyedül volt a problémájával, saját erőből kellett feldolgoznia a veszteséget, mely nem csak a látásvesztés volt, hanem vele együtt a társadalomban betöltött helyének elvesztése is. Ki akart törni a négy fal fogságából, de nem tudta hogyan.

- Mikor jött el a változás az életedben?

- Megvakulásom után néhány évvel - 2003 körül - egy rádióportban figyeltem fel egy interjúra, ahol egy vak fiatalember beszélt arról, hogy létezik képernyőolvasó program. Nos ez számomra maga volt a csoda, hiszen mindenem volt az informatika, de mivel már nem láttam olvasni a képernyőt, így erről is le kellett mondanom. Gyakorlatilag a látásom elvesztésével megszűnt körülöttem minden olyan kedvtelési lehetőség, ami átsegíthetett volna a nap nagy részén.

Megszereztem a felolvasó programot, amit gyorsan megtanultam használni és most már a mindennapjaim része. Ez a speciális képernyőolvasó szoftver a látássérültek számára nagyon sokat jelent, általa biztosított a tanulás, az információszerezés.

- Feleségedet mikor és hogyan ismerted meg?

Közel 7 éve történt, amikor egy levelezőlistán ráakadtam Andrea informatikai témában íródott segítségkérő levelére. Én ekkor már nagyon sokat tudtam a vakos számítógép használatáról és ahol tudtam, segítettem sorstársaimnak. Így kezdődött. Ő abban az időben veszítette el látását, emiatt elvesztette munkáját is. Életünk sok területén hasonló dolgokat élünk meg és elhatároztam, megismerem, ő miként dolgozta fel, ki és hogyan segített neki a vakság feldolgozásában. Meglepő volt számomra, hogy ő nem ült a négy fal között, hanem megvakulása után munkát keresett és ingázott Kecskemét és Szeged között, teljesen egyedül. Érdekelni kezdett a dolog.

- Andrea, te miként élted meg ezt a helyzetet?

- Hirtelen jött a vakság, 2006 karácsony reggelén kaptam „ajándékul”.

Kisgyermek koromtól az egyik szememre vak voltam, majd 28 évesen retinaleválás miatt elvesztettem a látásomat a másik szememen is. Gyorsan talpra kellett állnom, mert az akkor 2 éves kislányomnak szüksége volt rám.

Megtanultam Budapesten a Szempont Alapítvány rehabilitációs tréner segítségével fehér bottal közlekedni, majd munkakeresésbe kezdtem.

Megvakulásom előtt Kecskeméten a megyei kórházban gyógymasszőrként dolgoztam, aztán diplomát szereztem a Szegedi Tudományegyetem szociális munkás szakán, 10 éven keresztül szociális területen dolgoztam. Emellett sem hagytam abba a gyógymasszőri tevékenységet, szépségszalonokban, kozmetikában vállaltam másodállást. Megvakulásom után pedig a látássérültek rehabilitációjában helyezkedtem el Szegeden egy alapítványnál, de ekkor sem hagytam cserben vendégkörömet. Az alapítványnál szociális tanácsadóként, mentálhigiénés munkatársként dolgoztam. Életem talán még mozgalmasabb és iz-

galmasabb lett, mint azelőtt.

Attilával egy véletlen folytán találkoztam az interneten és mindamelllett, hogy nagyon sokat segített az informatikát igénylő munkámban, én szakmai ártalomtól vezérelve célul tűztém ki, hogy kinyissam ismét a szemét a világra.

- Miként alakult a közös életetek?

- Nagyon szoros barátság alakult ki, ami mindkettőnknek sok erőt adott a mindennapok elviseléséhez - mondta Andrea

- Három éve tartó szoros barátságunk erőt adott egy nagy lépés megtételéhez.

Meglepetésnek szántam Andreának - folytatta a mesélést Attila - hogy 2009-ben jelentkeztem a régiómban működő rehabilitációs központba, meg akartam tanulni én is bottal közlekedni. Azzal viccelődtem, hogy így módomban lesz őt egyszer meglátogatni az ország másik felén. Aztán mentem is!

- Tehát a barátságból így lett szerelem?

- Igen, aztán házasság. Egy ideig Kecskeméten laktunk, mert Andit odakötötte a munkája, csak később költöztünk vissza Sárísápra. Andi segítségével bekerültem Szegeden a rehabilitáció folyamatába, megtanultam fehér bottal közlekedni. Boldog, kiegyensúlyozott, teljes életet élünk - meséli tovább Attila.

Látássérültként élni az életet elég nagy kihívás számunkra. Mindenben együtt gondolkodunk és együtt cselekszünk.

Segítünk egymásnak a hétköznapiakban, mindenki kiveszi részét a ház körüli munkában és a házon belüli munkavégzést is elosztjuk. Amihez nélkülözhetetlen a látás, abban sokat segítenek a barátok és a családtagok.

- Mit értesz ház körüli és házon belüli munka alatt?

- Andi minden nap finom ebédet főz és pedáns rendet tart a konyhában.

Figyeli a diétát, s ha kell figyelmeztet... Én szívesen porszívózok, bár a „férfiasabb” munkákat jobban szeretem. Én nem féltém soha és most sem félek a munkától! Bátran nekiállok és elvégzek olyan munkát, mint bármelyik látó embertársam. Nemrég kivéstem a falat a nyomás alatt lévő cső körül, mielőtt megérkezett a vízvezeték szerelő. Tavaly nyáron a konyha felújításába kezdtünk, a burkoló lapokat Andival együtt véstük fel.

Kannánként hordtam le az udvarba a sítet, aztán egyedül raktam meg a kis teherautót, ami elvitte.

Kell a mozgás a cukor, meg a kondi miatt! :) Néhány hete antennát szereltem a tetőn... Ez közelebb áll hozzám, mert míg láttam, elektronikai szerelő voltam.

Munka mellett diszkókban voltam először szerelő, aztán DJ. is. Erre ma már sajnos nem nagyon jut időm. Komoly „retro” zenei gyűjteményem van, de a profi lejátszóktól már megváltam.

- Mi az, ami mostanában feltölt a mindennapokban?

- A munka és a család! Szerencsére nagyon jó a kapcsolatomban előző házasságomból született 17 éves nagyfiammal, Márkkal, aki sokat van nálunk és mindig segít, ha kérem. Együtt szereplünk számítógépeket és oldunk meg programozási helyzeteket. Sokat „nézünk” együtt filmeket is.

Amikor elcsendesedik a ház, fejhallgatóval hallgatom a régi zenéket...

Legfőbb kedvtelémnek is nyugodtan élhetek, hiszen az informatika világa nyitva áll előttem is. Tavaly egy nagyszabású

projekt részese lehettem, melyet az Informatika a Látássérültekért Alapítvány kínált fel számomra. A JAWS for Windows képernyőolvasó program honosításában önkéntesként vehettem részt. Ebben a projektben a vezető megítélése szerint kimagasló teljesítményt nyújtottam és ennek köszönhetően további projektekbé is bevontak, hogy tovább segítsen a magyar látássérültek mindennapjait.

Honosítási, programozási és tesztelési projekteken veszek részt, jelenleg szakkönyvek írásában és közzétételükben segítem az alapítványt, ezzel egyúttal a magyar látássérült embereket.

- **Andrea, a te mindennapjaid miként zajlanak?**

- Nos, én elég sokat bekapcsolódom Attila megbízásaiba háttéremberként.

Elkészítem az értékeléseket, beszámolókat. Az informatika nem annyira a létem, mint Attilának, de mindennap igény beveszem a számítógépet az információk megszerzése érdekében. Az én életem az emberekkel való foglalkozás volt, az emberek segítése, gyógyítása. Erre ugyan mostanában kevés lehetőségem adódik, de azért megteszem, amit lehet.

Gyermekeim, Laura iskolai fejlődésében munkálkodom, vezetem a háztartást, informatikai tanácsadást végzek látássérülteknek.

- **A faluban mindig kutyával láthatunk benneteket. Mesélnétek róluk?**

- Én először 2007-ben adtam be az igényemet egy vakvezető kutyára, - kezdte Andrea - de tudtam, hogy nagyon hosszú sort kell kivárnom, hogy kapjak kutyát. Akkor még nem volt munkahelyem és ez nagymértékben lecsökkentette az esélyeimet. Aztán amikor az életem kezdett egyenesbe jönni, akkor gondoltam egyet és felvettem a kapcsolatot az iskolával és érdeklődtem.

Meglepetésemre azon a héten Kecskemétre jöttek bemutatót tartania lakásomhoz közeli iskolába és ott bemutattak engem egy fekete labradornak.

Néhány hét feszült várakozás után felkerestek, hogy úgy néz ki rám esett a választás. Heteken keresztül találkozhattam a kutyával és megszerettük egymást. Most már 4 éve Lola hűséges társam az utakon.

- Andrea miután kecskeméti lakásába visszatért kutyuskájával nagyon meglepett az a tudás, amellyel ezek a kutyusok rendelkeznek - vette át a szót Attila.

Láttam, hogy mennyit segítenek a közlekedésben és mennyi örömet adnak mindannyiunknak. Igénylőlapot annak idején én is adtam be, de évekig nem jött jelzés. Már le is mondtam arról, hogy nekem kutyám legyen. Aztán amikor Andi élete újabb fordulóhoz ért, úgy döntöttünk, hogy elhagyjuk Kecskemétet és ideköltöznek Sárisápra. Ekkor merült fel ismét bennem a gondolat, ha már kertes ház, nekem is legyen kutyám. Andi révén friss volt a kapcsolat a kutyakiképző iskolával és szinte jött is a hír, hogy van egy nekem való kutya. Andi is én is sikeres vizgát tettünk kutyáinkkal a forgalomban, így engem 3 éve segít Bodzi, a sárga labrador.

- **Tervek?**

- Hamarosan folytatjuk a ház felújítását, hogy még kényelmesebb, komfortosabb legyen munkára és pihenésre egyaránt és tervezünk egy közös családi nyaralást is.

Zárszóként Andrea elmondta, hogy sajnós a társadalomban még mindig elterjedt az a negatív megítélés, hogy a vakság egyenlő a teljes kiszolgáltatottsággal. Azonban ez korántsincs így.

- Ugyanúgy élünk mint más, gyereket nevelünk, háztartást vezetünk, nagy szerencsével dolgozhatunk is. Nekünk is megvannak a napi gondjaink, sikereink, ugyanúgy igényünk van a szépre, a jóra, az emberi szóra, az elismerésre, de legfőképpen arra, hogy vakként ugyanolyan emberként tekintsenek ránk, mint másra.

Schüller Zsolt

Véradás a Művelődési Házban

**2014. május 14-én
(szerdán) 11⁰⁰ – 16⁰⁰
óráig**

a Művelődési Házban
véradás lesz.
Minden segítőkész em-
bert szeretettel várunk!

Vöröskereszt

Havas sötétbe hajlás,
szavak, szavak, szavak.
Fentről,
zöld, nagy remények.
Arc voltál szép, az is maradsz,
nem jöttél ki elem zuhogó esőben.
A nevedet se, nemhogy a szemem
színét.
Nem te loptad el,
rájöttem közben
hogy én szórtam szét mindet
380 nap
vagy lehet több.

Idén előtt

Meg is érdemeltem
nem szedem össze, söpörjél fel
egyszer végre
magad után, ha szólni nem voltál képes.
A neved majd segít, ha az se,
majd az arcod
és a lányok a sorokból.
Nem aggódom, már tudok nézni
szemből, nyugodtan.
A hátad mögött meg, mint a bokrot.
De csak anoním, nyugi.

-bf-

33 nap Tokióban

Mindig is vonzott Ázsia, a keleti kultúra, sokat olvastam hallottam róla, és nagyon érdekesnek találtam, ezért nagyon örültem, amikor munkalehetőséget kaptam Japánban.

Február 2-án indult a repülöm Budapestről, ahonnan Tokióig 20 órás út várt rám moszkvai átszállással és a következő járatra való várakozással együtt. 3-án helyi idő szerint délelőtt fél 10-kor értem a Naritára, ahol már várt rám az ügynököm, s rögtön az ügynökségre kellett mennem. A szállásom egy hotelben volt, ahol mindenféle nemzetiségű ember megfordult.

Egész héten nagyon zsúfolt volt a napirendem, de a hétvégén hála Istennek szabad voltam, amit városnézéssel töltöttem. Szombaton találkoztam egy kint élő magyar lánnyal, aki megmutatta nekem Shibuyát (talán a leghíresebb és legzsúfoltabb tokiói városrész), és elvitt ebédelni egy csodás helyre. Okonomiyakit ettünk, ami tulajdonképpen japán omlett. Tészta és tojás az alapja, amit megbolondítanak különféle feltétekkel, mint például garnélarák, bacon, hagyma, zöldségek, sajt... Az érdekesség az étteremben az volt, hogy minden asztal közepén volt egy nagy sütőlap, amin a vendégek saját maguknak sütik meg az ételt. Nagyon jól esett a sok sushi, onigiri (hallal/hússal/tojáskrémrel töltött rizslabda, algalappal befedve) és rizs után. Igazi kuriózum volt!

Napokon keresztül csodálkozva néztem az óriási épületeket, magasba törő tornyokat, az embereket, az autókat. Teljesen lenyűgözött minden. Tokió városrészekre van felosztva, pl. Akasaka (ott laktam, ez az irodaházak, üzletemberek központja), Shibuya, Shinjuku, Ginza, Shimokita, Ebisu, csak hogy néhányat említsek. Mentróval közlekedtem, ami elég drága Tokióban. 160 yentől elmehet egészen 700-900 yenig is a jegy ára, attól függ, milyen messze utazik az ember (1 yen=kb. 2 Ft). Először nagyon bonyolultnak tűnt a metrónál, de hamar bele lehet tanulni.

Kedvenc utcám, az Omote-sando Dori volt, ami közel volt az ügynökségemhez, úgyhogy a pár órás szünetekben általában itt töltöttem az időmet. Engem emlékeztetett az Andrásy útra, mivel ez is egy hosszú, luxusmárkakkal, kávézókkal és éttermekkel telezsúfolt út. A kedvenc sushis helyem is itt volt, ahol a sushi és egyéb finomságok futószalagon mennek körbe, és azt és annyit vehet le róla az ember, amit és amennyit csak akar. Eddig is szerettem a sushit, de az ottani összehasonlíthatatlanul jobb, mint amit Magyarországon lehet enni. Annyit mondom, isteni!

Ami az árakat illeti. Japán a világ egyik legdrágább országa, Tokió pedig dobogós helyet foglal a világ 10 legdrágább városa között. Azt hiszem, hogy az élelmiszerárak a legborosabbak, főleg a gyümölcsök, zöldségek, tejtermékek, húsok. A japánoknak munkaidőben nem igazán van idejük hazamenni ebédelni, vagy étteremben enni, ezért a 0-24 órában nyitva tartó, úgynevezett convenience store-okban vesznek maguknak ebédet. Ezek a boltok minden sarkon megtalálhatóak; rengeteg készétel, sushi, onigiri, dobozos leves, tészta, saláta és egyéb „szemétkaja” (chips, kekszek, cukrok, csokik) szerepel a kínálatban.

Másik japán sajátosság a 100 yenes boltok, ahol minden 100 yenbe kerül. Na jó, ez nem teljesen igaz, mert 105 yenbe,

de hát ez a neve... Itt tényleg mindent megtalál az ember, amire csak szüksége lehet.

Japánt joggal nevezhetjük az ellentétek országának. Az öltönyös/kosztümös vagy esetleg kimonós nők és férfiak mellett a sokszor abszurdnak és ízlésficamosnak kinéző fiatalok elég erős kontrasztot alkotnak. Vagy gondoljunk csak arra, hogy a sok-sok felhőkarcoló mellett megbújnak a japán hagyományos templomok, házikók. A tradicionális japán ételeket kínáló éttermek mellett gyorséttermek állnak, a kimonóba öltözött gésák hamburgert esznek, a buddhista szerzetesek az okostelefonjukat nyomkodják.

Amit még nagyon érdekesnek találtam, az a japán emberek viselkedése. Hozzánk képest elég furcsa szerzetek, de hihetetlenül segítőkészek. Volt olyan eset, hogy nem találtam a munkám helyszínét, segítséget kértem, és az illető elkísért egészen a házig, pedig ő egyáltalán nem arról tartott. Úgy vettem észre, hogy a japánok elképesztően konfliktusterülőek. Mindenre bólogatnak, és mosolyognak, még ha egészen más elképzelésük is van a dologról, és ezzel megelőznek egy esetleges vitát.

A japánok kínosan ügyelnek az ételek frissességére, minőségére. Csak a legjobb, legegészségesebb alapanyagokat használják az ételekhez. Nemcsak a luxuséttermekben, hanem a sarki kifőzdékben, vagy a szupermarketek polcain található készételekhez is. Azt kell, hogy mondjam, Japánban nem lehet rosszat enni. Igaz, vannak nagyon furcsának kinéző fogások is, de a puding próbája az evés... meg kell kóstolni mindent, hogy megtudjuk, milyen. Én például sokféle ételt kipróbáltam. Persze, nem ízlett minden, de azért a nagy része igen.

Oldalakat tudnék még írni Tokióról, de akkor nem férne bele a cikkem az újságba...

Ez az út életem egyik legnagyobb élménye volt. :-)

Kollár Eszter

Hogyan kezdődött?

A zene, ezen belül a dobolás korán, hatéves koromban kezdődött. Az otthoni fotelkarfák, heverők komplett dobfelszereléseket jelentettek az ún. „habtenisz” ütőkkel megürve. Majd később, az iskolai padoknak, könyveknek, füzeteknek a megszólaltatása cecuruzákkal, tollakkal, az akkor hallgatott Neoton Família lemezek dobsoundjához volt hasonló. Az iskolában felszerelt elektromos

kályhákknak és az otthoni üres olajoshordóknak is kiváló hangjuk volt. Az általános iskolai évek alatt rövid ideig jártam zeneiskolába: egy év előképző Dávid Zsuzsinnál, majd egy év trombita Láng Péter tanár úrnál, de nem volt az igazi. Nem készültem az órákra, fogalmam sem volt, mi az a rendszeres gyakorlás, nem vonzott az a hangszer. Az iskolai énekkarban is énekeltem Malárik Józsefné tanárnőnél.

A gépészeti szakközépiskolában aztán megismerkedtem néhány sráccal, akik zenélgettek. Egy osztálytársam és az iskolaigazgató fia gitározott, akik zenekart akartak alapítani, amibe én azonnal jelentkeztem dobosnak, pedig még igazi dobverőt sem fogtam azelőtt soha. Az első próbára hoztak egy pár verőt (még ma is megvan!), majd a kollégium barkácstermébe mentünk, ahol találtunk néhány dobot, cintányért és egy négycsatornás erősítőt. Leültem, doboltam és ment. Az első dal, amit lejátszottam a Jailhouse Rock volt. Így kezdődött. Az első dobszerelést a szüleimtől kaptam, emlékszem, a téli tüzelőre félretett „szénpénzből” vették. Harmadikos koromban beiratkoztam a dorogi zeneiskolába jazzdob-szakra Mihály Tiborhoz, ahol a hangszertanulás mellett olyan zenékkal is megismerkedtem, amelyeket a környezetemben senki nem hallgatott, de rám elementális hatással volt, pl. John McLaughlin, a Mahavishnu Orchestra, Chick Corea és a Steps Ahead. Ekkor döntöttem el, hogy erre a pályára lépek.

Merre mentél tovább? Iskolák?

Az érettségi és a technikus vizsga után Budapestre jártam magántanárhoz, Nesztor Ivánhoz, közben szolfézst és zongorát tanultam ugyancsak a dorogi zeneiskolában Szendi Ágnesnél. Egy év múlva felvettek az akkor alakult Kőbányai Zenei Stúdióba, ahol a könnyűzenei szakma krémje oktatott és oktat ma is. Nagyon neves muzikusoktól lehetett tanulni; a teljesség igénye nélkül néhány név: Póka Egon (igazgató - Hobo Blues Band), László Attila (László Attila Band, Horváth Charlie), Babos Gyula, Csejtei Tamás (akkor alakult a Back II Black), Jávor Vilmos (R.I.P.), Solti János (LGT, Hobo, stb.), Esze Jenő, Sramkó János,

Maróthy Zoltán, stb. Az akkori osztálytársaim közül ma már sok az ismerősen csengő név. Pl. Zsédényi Adrienn, aki előbb a Cotton Club Singers-ben énekelt, aztán szólókarrierbe kezdett Zséda művésznéven, Kunovics Katinka, aki egy kitűnő jazz-énekesnő, a Romantic nevű formációval lett ismert, Kékkői Zalán, aki Ákos állandó kísérőmuzikusa, Rakonczai Viktor, (V.I.P) aki igen jelentős dalszerző és producer. Több kitérő után a KJF művészeti tanszékén végeztem jazzdob szakon. Kiváló, fiatal tanároktól lehetett tanulni itt is: Szendőfi Péter, Pély Barnabás, Kolta Gergő, Szabó Dániel, Birta Miklós, Baló István stb. Ezt követően a bécsi illetőségű Vienna Konservatorium budapesti tagozatán diplomáztam jazz, és klasszikus ütő szakokon. Noha a fő területem addig kimondottan a jazz volt, nagyon örülök, hogy végül módom nyílt klasszikus ütőt is tanulni, főleg a legjobb tanároktól: Toldi Évától magánúton és Köte Zoltántól a főiskolán.

Mi a különbség a jazzütő és a klasszikus ütő között?

Jazzütőn főleg a hagyományos értelemben vett dobfelszerelésen tanulunk rengeteg, ún. „könnyűzenei” stílust, pl. a „jazzes” vonalon: a blues, swing, be bop, stb., vagy a „latin” vonalon a kubai, brazil, karibi zenét, de ide tartozik (belőlük táplálkozik) a funky, pop és több kanyar után rock zene is. Klasszikus ütőn szinte mindenben játszunk, amit ütni lehet. A fő irány a hangolt ütőhangszerek/dallamhangszerek: a marimba, vibrafon, xilofon, timpani és a nem hangolt hangszer: a kisdob. Ezekon a régi korok zenei átiratai mellett a kortárs komolyzenei irodalom műveit lehetett tanulni, ezen kívül rengeteg tradicionális darabot is, amelyek az ősi, ütőhangszeres kultúrával rendelkező népek zenéjéből kerültek hozzánk.

A tanítás hogyan kezdődött?

Először egy-két ismerős kért meg még a '90-es években, hogy foglalkozzam velük magánúton, majd néhány hónapot kisegítettem a dorogi zeneiskolában. 2001-ben kezdtem tanítani Nyergesújfalun a Szabolcsi Bence Zeneiskolában, először kisegítőként, amíg nem találnak állandó tanárt. Végül otthagadtam és a mai napig ez a főállásom. Mellékállásban tanítottam tatai, párkányi zeneiskolában, majd Süttőn az általános iskolában éneket. Jelenleg Esztergomban, a Zsolt Nándor Zeneiskolában is tanítok mellékállásban már több éve. A zenetanári pálya is sok meglepetést és sikert tartogatott, amire nem is gondoltam. A gyerekekből alakított kamaracsoportokkal nagyon szép sikereket értünk el, gyűjtöttünk díjakat megyei kamarazene fesztiválokon, ütős találkozókra és a háromévenként megrendezett Országos Ütőhangszeres Kamarazenei Versenyen több alkalommal. Magam is komponáltam zeneműveket, készítettem átiratokat a gyerekeknek és ezt ma is folytatom. Gyakran hívnak meg bemutató koncerteket tartani iskolákba, rendezvényekre is. És a gyerekektől rengeteget lehet tanulni, nemcsak a zene pedagógiai részében, hanem magában a hangszerjátékban is.

Zenekarok?

Az összeset nem tudnám felsorolni.

Első volt a már említett csapat a kollégiumban, majd következett két sárisápi zenekar többek között Pál Jocival, Kollár To-

mival, Schüller Zsoltival. Azután tágult a kör: egy esztergomi zenekarral Doors dalokat játszottunk és velük már a megyén kívülre is eljutottunk, sőt, az akkor induló Diáksziget fesztiválok is felléptünk, amiből később a Sziget Fesztivál kinőtte magát. Kőbányán már egy komolyabb világba lehetett csöppenni. Turnéztam a Pa-Dö-Dö-vel, doboltam Bornai Tibor (KFT) egyik szólólemezen, játszhattam az Ultramarin zenekarban, ahol olyan rangos művészekkel állhattam egy színpadon, mint Herczku Ágnes, Agócs Gergely, Sipeki Zoltán, Salamon Bea.

Sok zenekar, megszámlálhatatlan koncert, lemezfelvételek, tv-s, rádiós szereplések követték egymást.

Több pesti klubzenekar mellett volt egy esztergomi illetőségű, durvább zenét játszó csapat (Watch My Dying), ahol doboltam, lemezeket vetünk fel, turnéztunk sokat, s léptünk fel az általa képviselt zenei világ neves külföldi zenekaraival (pl. az Opeth) közösen. Említhetném még a szintén esztergomi Harley Davidson Band-et is, akikkel hasonló utat futottam be. Párhuzamosan volt mindig több zenekar, Budapesten és itt. Volt szerencsém több alkalommal fellépni külföldön is, ahol mindig enyhe keserűséggel tapasztaltam, mennyivel komolyabban veszik a művészetet és magukat a művészeket. Illetve, hogy itthon mennyire nem... Kivéve, ha „nagy” név mellett dolgozik az ember, vagy maga is „nagy” név lesz. Az sajnos nem feltétlen számít, hogy milyen színvonalon muzsikál valaki. 2012 őszéig játszottam az In Diretta zenekarban, amelyet Nyergesújfalun alapítottunk helyi zenészekkel. Sokat zenéltünk klubokban, rendezvényeken, esküvőkön, és két évvel ezelőtt még egy televíziós tehetségkutató műsorban is szerepeltünk.

Jelen?

Van egy saját zenekarom, egy trió (Galactic Jack), akikkel a magunk zenei elképzeléseit igyekszünk megvalósítani kötöttségek nélkül. Jászom még egy budapesti party zenekarban (Skyriders) és sok helyre hívnak alkalmyszerűen játszani, kiségiteni. Továbbra is tagja vagyok Bornai Tibor: Tesztoszteron nevű zenei produkciójának. Valamint egy teljesen más zenei világ felé is fordultam, a közel-keleti zenéhez. Tradicionális közel-keleti ütőhangszerekkel kezdtem foglalkozni néhány éve (darbuka, sombati, def) és sokat lépek fel orientális táncosokkal, valamint nagy örömmre meghívtak egy itthon neves múlttal büszkélkedő ütőegyüttesbe, az Al Tabla Percussion Group-ba is játszani.

Otthon, család?

Jelenleg Nyergesújfalun élek, párom, Magyar Eszter, egy rendezvényszervező cégnél dolgozik, iker kislányaink Zille és Borca pedig kiscsoportos óvodások. Gyakran bevisszük őket a zeneiskolába, ahol próbálgathatják a hangszereket. Nagyon tetszik nekik a hegedű, a zongora és szerencsére az ütőhangszerek is!

Binderné Haracska Piroska

Kirándulóhelyek, túracélpontok környékünkön

- Péliföldszentkereszt, és a bajóti Öreg kő -

A Hírmondó olvasói közül bizonyára sokan bejárták már az ország kedvelt üdülő- és kirándulóhelyeit, és nekünk helybelieknek talán fel sem tűnik az, hogy közvetlen környezetünk is tartogat olyan látnivalókat, amelyeket érdemes felkeresni. Tőlem egy kalocsai barátom az Öreg kő tetején kérdezte egyszer: tudod te azt, hogy milyen szép vidéken laktok? És valóban, ott fönt körbenézve a csodálatos kilátás: északkelet felé a Duna, Esztergom a Bazilikával, háttérben a Börzsöny, keletebbre a Pilis és a Budai-hegység, délnyugati irányban a Gerecse tömbje - döbbenett rá, hogy tényleg milyen gyönyörű ez a táj, csak az állandó rohanásban nincs időnk ezt észrevenni.

Kezdjük el a környék felfedezését az Országos Kék Túra egy szakaszával, Péliföldszentkeresztől az Öreg kő (374 m) tetejéig. A túra kiindulópontja, Péliföldszentkereszt országosan ismert búcsújáráshely, először 1265-ben említik egy oklevélben, mint önálló települést, 1388-tól egyházi birtok. Legkorábban a templomos lovagrendnek állt itt háza, ami még a török idők előtt elpusztult. Középkori romokon emelték 1735-ben a ma látható, barokk jegyeket viselő templomot is. A nazarénusoknak 1763-ban épített kolostor hét évig tartó működése után kétszer történt sikertelen kísérlet a pálos szerzetesrend letelepítésére, végül 1913-ban a kegyhelyet Don Bosco Szalézi Társasága veszi át. Az 1950-ben elkobzott, hányatott sorsú létesítményeket 1992-ben kapta újra vissza a szalézi rend. Érdemes megnézni a kegytemplom melletti dombon a 2001 augusztusára elkészült, felújított barokk kálváriát is. Az épületegyüttestől pár perces sétával már a kék túra útvonalán haladva érjük el egy erdei tisztáson a mesterségesen kialakított lourdes-i barlangot, és a forrásokat (Szentkút, Mária kút). Innen folyamatosan emelkedve vezet a kék jelzés az Öreg-kő alatti erdei pihenőig. Továbbhaladva meredek lépcsőn kell felkapaszkodni a barlangokhoz (1. sz. zomboly, Baits-barlang, Jankovich-barlang). A leglátványosabb az 1982 óta védett Jankovich-barlang, amely a hegyet alkotó mészkőben a meleg vizek oldó hatására alakult ki. A barlang nagy bejárati csarnoka 35 m hosszú és 20 m magas, a tetején egy 7 m átmérőjű ablakkal a felszínre nyílik. A barlangokban régészeti feltárásokat is végeztek, az itt talált kőeszközök korát 20 - 25 000 évesre becsülik. Tovább kapaszkodva felérünk a páratlan kilátást biztosító hegytetőre. A hegy éles gerincvonulata észak-déli irányú, függőlegesen leszakadó keleti oldala kedvelt sziklamászó hely. Természetvédelmi terület, a fülesbagoly és a kerecsensólyom fészkelő helye, a hegytető dolomitos sziklagyepeiben pedig több növényritkaság is előfordul (sziklai perje, magyar gurgolya, rozsdabarna pikkelymarhaszt).

A kiindulópontra Bajót településen keresztül is visszatérhetünk, ahová a kék barlang jelzés vezet le.

Végezetül mindenkit biztatok, határozza el magát, húzzon túracélpöt és induljon útnak, fedezze fel a környéket, mert a mi vidékünk látnivalóira is igaz:

„Ezek a helyek bárki számára könnyen elérhetők, felkeresésük, felfedezésük - kinek-kinek a maga számára - jószerivel csak elhatározás kérdése.” (Rockenbauer Pál)

Bercsényi S.

© Eri Csaba

Benzingőzben...

(Pózmány Zsófi és Andris motoros sikerei)

- Hogyan kezdődött?

Zsófi 5 és fél éves volt, amikor az egyik falunapon kipróbált egy benzines gyerekmotort, amiről már akkor alig akart leszállni. Ezután hamarosan megvettük az első Malaguti 50-es motorját, amivel az udvaron próbálgatta szárnyait. Andris ekkor 3 és fél éves volt, aki apja motorjának tankján lovagolva követte nővérét. Ebben az időben Andrisnál kiderült, hogy járását sokban javítaná egy fix gyermekcsizma, amelyet a motocrossban vagy a jégkorongban használnak. Ezután már nem volt kérdés, hogy a gyerekek milyen hobby-sportot választanak. Az elkövetkezendő években, miután kinőtték az udvart, a környező rétek és mezők váltak a srácok gyakorló pályájává szigorú szülői felügyelet és motoros kíséret mellett. Néhány év elteltével felfedezték a környező jó adottságú motocross pályákat: Csolnok és Tokod-Ebszönybánya. Tudásuk gyarapodásával elkezdtünk kacsintgani a gyerek-motocross felé. Ez a sportág Magyarországon sajnos nem örvend óriási népszerűségnek, mivel az utóbbi években a technikai sportok nem élveznek akkora támogatást és nézettséget, mint hajdanán a piliscségi és kiskunlacházi motocrosspályá fénykorában.

Nagyon sok gyakorlás és motorozással eltöltött óra után több gyermek-crossmotorral foglalkozó barátra tettünk szert, akik unszolására három évvel ezelőtt mindkettőjüknek megvettük az első crossmotorjukat. A 2012-es évben a környező crosspályák lankáin bontogatták szárnyaikat, mely próbálkozások nem voltak esésmentesek. De ez a sport pont a figyelmet, az összpontosítást, a tájékozódást, az önfegyelmet fejleszti, a szigorú szabályok betartása mellett (mivel a fa nem megy odébb). A 2013-as évben édesapjuk ismeretségi köréből származó győri gyermek- crossmotoros club szárnyai alatt belekerültek az enduro-cross világába.

Az első év Zsófi számára nagyon jól sikerült, mivel a lányok versenyszámában - kik a mezőnyben 7-en vannak, és mindannyian jóval idősebbek nála -, az országos bajnokság 6 versenyé-

ből 5-ön részt vettünk, melynek összesített eredményeképpen Zsófi a 2. helyen végzett az OB-n. Ennek a versenysorozatnak az utolsó fordulóján, melyet évek óta Piliscsén rendeznek Enduro-Királyválasztó néven, lányok közt a 2. helyen végzett, és így az Enduro Királynő első udvarhölgye lett.

Andrisnak ebben a sportágban kicsit nehezebb dolga van, mivel ez egy fiús sport, és sok az ifjú titán. 20 fiú közt nehezebb

leatni a babérokat, mivel keményebb a harc.

A 2013-as évet szerencsére sérülésmentesen és sikerekben gazdagon zártuk. A 2014-es évadban március 23-án megrendezésre kerülő Tokod-Ebszönybányai motocross pályán álltak újra mindketten rajthoz.

Az első motorjuk, a Malaguti 50-es még azóta is megvan, és kishűguk, Rozi már most kacsintgat felé...

Zsófi immáron az ország egyik legkeményebb motoros-sportklubjának versenyzője. A MOTOMAX OKR csapat több Szlovákiában megrendezésre kerülő versenyen is részt vesz.

Andris pedig a Váci Naszály Terepmotoros Egyesület egyetlen ifi versenyzőjeként küzd majd a BENZINGŐZBEN...

Molnár Piroska

Tavaszi tehetségkutató

A dorogi Új-Hullám SE tavaszi tehetségkutatót hirdet úszás- és vízilabda sportágokban sárisápi fiatalok számára! Olyan 6-12 éves gyerekek jelentkezését várják, akik már el-sajátították az úszás alapjait és szeretnék magukat a versenysportban is kipróbálni.

A tehetségkutató során egy hónapig ingyen látogathatók az edzések, amelyeken a gyerekek megismerkedhetnek az uszodával és az edzőkkel. Az edzések helyszíne a Dorog Városi Uszoda.

Az egyesület úszói között már korosztályos regionális válogatott versenyző is található. Az úszók az év első két hónapjában 19 érmet, köztük 7 aranyérmet nyertek a különböző területi vagy országos versenyeken. A vezetőedző Kiss István szakedző, Senior Európa-bajnok úszó, aki korábban a híres Széchy Tamás csapatában is dolgozott.

A vízilabdások három korosztályban vesznek részt a Budapest Bajnokságban és játszanak a Duna Kupában is. A vízilabdások vezetőedzője Győre Lajos, korábbi női utánpótlás válogatott szövetségi kapitány, az Európa-bajnok női felnőtt

válogatott edzője. A csapatokban lányok is szerepelnek, az egyesület egyik célja, hogy külön lánycsapatot is ki tudjon alakítani.

Jelentkezni lehet Schieszler Annánál, a 06-30-516-9644-es telefonszámon, vagy az intezo@ujhullamse.hu e-mail címen.

Valentin és a májusfa

Február 14. Egy ünnep, amit főleg a fiatalok tartanak, ugyanakkor a fiatalok nagy része ki nem állhatja. Hogy is van ez? Szerelmespárok, nagy virágcsokok, rózsaszín kártyák, plüsscsokik mindenféle - és persze az ellentábor, a nem amerikanizálódók, nem romantikusok, és persze a szinglik.

Állást foglalok: Azon emberek közé tartozom, akiket a legtöbb ünnep nem különösebben tud magával ragadni. Egy nap, alkalom, boldogság. Összejövünk, megtartjuk, másnap pedig visszatérünk a fekete-fehér naptári napokhoz. A Valentin-nappal, úgy igazából sosem foglalkoztam. Idén is csak elviekben. A szóban forgó dátum előtti délután egy adag lekváros süteménnyel leptem meg a szívem választottját, hogy azért mégis... másnap pedig szándékosan nem találkoztunk, hogy azért mégse...

Helyette hosszasan tanulmányoztam a különféle oldalakon közzétett szerelmes üzeneteket, szíveket, és persze a szavakba öntött, néhol cinikus, néhol agresszív érdeklenséget. A Valentin nap: aranyos. Ehhez kétség sem fér, magajándékozni, egy kis időt eltölteni azzal, akit szeretünk, szép dolog.

A világ minden pontján találkoztunk ősi szerelemünnepekkkel, köztük Magyarországon is. Május elseje, mint a

szerlem ünnepe, nem él a köztudatban, jellemzően inkább a tavaszt, megújulást ünneplő majálisok kapnak hangsúlyt.

Az egyik legszebb szokás, a májusfaállítás szinte teljesen kihalt hagyomány. Pedig nem volt olyan régen, mikor még a fiúk kisebb-nagyobb csoportokban állítottak magas, színes szalagokkal feldíszített nyárfákat a lányok házak kerítésoszlopához. A fák ledöntése pedig, úgynevezett kitáncolása szintén örömteli, mulatozással kísért esemény volt.

Milyen hangulatos is lenne, ha a tornacipős fiúk sudár májusfákat cipelnének az utcákon, díszítenének a lányok udvarában, aztán pedig szerelmükkel együtt készítenék fényképeket a szalagok alatt. Aranyos!

- Fogsz nekem májusfát állítani? – kérdeztem szempillát rebegtetve a kiválasztottól.

- Tessék? – kérdezett vissza pislogva, majd látva, hogy a kérdés komoly, elnevette magát.

- Komolyan el tudsz képzelni engem, egy fával a vállamon, ahogy Sárísáp utcáin sétálok?

Nagy kár. Pedig milyen aranyos lenne. Na, hátha majd jövőre...

-bf-

Teke

Sárísápi tekepályán, január elején induló edzésekkel kezdődött az év.

25-én Komárom-Esztergom Megyei Diákolimpián szerepeltek a fiataljaink dobogós reményekkel! Minden évben legalább két érmet hozó versenyen, most sok izgalmas és szép mérkőzésen 2014-ben öt érmet sikerült nyernünk, amit köszönhetünk a hazai pályának is, és nem utolsó sorban annak, hogy a gyerekek jól felkészültek erre a napra. Eredményeink: Amatőr „A” korosztály lányoknál Csoma Bianka arany; amatőr „A” korosztály fiú Gurin Patrik arany; amatőr lányoknál „B” korosztály: Demeter Dorina ezüst; Nagy Zsófia bronz, amatőr fiúknál „B” korosztály Husek Krisztián ezüstéremmel zárt. 2015-ben Oroszlányban is szeretnénk folytatni a sárísápi tekeiskola hagyományait.

Három év kihagyás után ismét sikerült megrendezni a 2. Falubajnokságot. A tizenkét csapatot két hatos csoportba sorsolva, izgalmas és nagyon színvonalas mérkőzéseket láthattak a nézők. Egyéniben és csapatban is érmeket és kupákat nyerhettek a játékosok. A harmadik helyet: Husi és a csajok csapata nyerte a Déli-Fél teke ellen. A döntőt a Borbarátnők megérdemelten nyerték veretlenül az addig szintén veretlen női csapat ellen, akik a Rettenhetetlenek voltak. Szeretnénk köszönetet mondani mindenkinek (75 ember, aki játszott) és aki eljött megnézni a versenyt. Büszke vagyok a gyerekekre, (Pintyek, Husi és a csajok) akik nagyon szépen helyt álltak a Diákolimpián és itt a Falubajnokságon is Kiemelném Demeter Dorinát, aki

megnyerte a női egyéni versenyt, oroszlánrészt vállalt csapatuk bronzérmének megnyerésében, és az ötödik fordulóban gurított hatalmas női pályacsúcs megdöntése csak hab a tortán, GRATULÁLOK a kupához és az érmekhez!

A Sárísápi Bányász Tekecsapat az utolsó két fordulóban aratott sikerével biztosította helyét a legjobbak közt a rájátszásban, ami azt jelenti, hogy bronzéremnél már nem lehetünk rosszabbak. Azért szép ez az eredmény, mert csapatunk egymás után harmadszor dobogón végez 2012-2013 után.

Az edzések még egész áprilisban csütörtökönként délután vannak! Várunk minden érdeklődőt, aki szeretné kipróbálni ezt a játékot!

A tekecsapat nevében, kellemes húsvéti ünnepeket kívánok a falu minden lakójának:

Gurin Tibor

Április 1. – Egy különleges nap az iskolában

VENDÉGTANÁROK: Dénesné Szili Krisztina, dr. Vass Rozália, Garami Anett, Gombola Gábor, Harcosfalviné Süveges Ilona, Juhász Katalin, Ligetiné Vass Éva, Pintér Zsolt, Schuszter Alfréd, Székési Jánosné, Székési Tímea, Tóth György, Wibling Józsefné, Wieszner Nikoletta.

Virágba borult a falu

Községünk
valamennyi lakójának
**KELLEMES
HÚSVÉTI
ÜNNEPEKET**
kívánunk:

*Sárisáp Község
Önkormányzat
Képviselő-testülete,
Polgármesteri Hivatal
dolgozói*

Szerkesztők: Binderné Haracska Piroska, Farkasné Bánhidi Zsuzsanna,
Hunyadiné Dombovári Éva, Jurásekné Pfluger Éva, Ligetiné Vass Éva
ISSN 2062-9303 - Felelős kiadó: Kollár Károly polgármester
Tördelés: Kollár Gábor János **Nyomdai munka:** Táltos Nyomda, Győr